

Spelarit 1 - 2026

Helsingin pitäjän tanhujat ja spelarit ry

PULINAA PUHEENJOHTAJALTA

Hei kaikki iloiset

Vuosi on vaihtunut ja tässä vaiheessahan on tapana muistella menneitä sekä kääntää katse kohti tulevaa.

Allekirjoittanut valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi viime keväänä. Vuoden aikana pohdin monenlaisia asioita niin seuran kuin Päkaksenkin tiimoilta. Huolestuttavia pilviä taivaalla näkyy: valitettavasti joukkomme on pienentynyt tanhuajien osalta harmillisesti. Päkaksen kohdalla puolestaan Vantaan kaupungin vielä avoinna olevat ratkaisut talon käytön ja toiminnan suhteen aiheuttavat epävarmuutta tulevaisuuden suhteen. Spelarit-yhteen toiminta on jatkunut vakiintuneella tavalla säännöllisen epäsäännöllisesti.

No, se menneestä – parempi kääntää katse kohti tulevaa. Meillä on kuitenkin toiminnan avaimet omissa käsissämme (lieneekö tuo fraasirikos...). Siksipä haastankin kaikki mukaan: Millaista toimintaa haluaisimme? Miten saisimme uusia jäseniä seuraan – onko harrastustarjontamme riittävää vai voisimmeko kehittää jonkun uuden harrastusryhmän tanhujen tai soiton lisäksi? Löytyisikö vapaaehtoisia vetäjiä tällaiselle toiminnalle. Sehän vaatii kuitenkin paneutumista, sitoutumista ja pitkäjänteisyyttä – mikään uusi ei kuoloista hetkessä.

Haluatko järjestettäväksi jonkun pienkurssin? Sellaisen organisointi

ei loppupeleissä ole vaikeaa. Rahoitukseen on mahdollisuuksia eri kanavilla osanottomaksujen lisäksi. Päkashan itsessään tarjoaa tilamahdollisuuden hyvinkin monenlaiseen toimintaan.

Entäpä meidän omat juhlamme – onko parempaa paikkaa järjestää perhejuhlia tai muita kivoja tapahtumia? Uskoisin, että saamalla talon toimintaan lisää aktiivisuutta voisi kaupunkikin suhtautua paremmin toivomallamme tavalla talon tulevaisuuteen. Sanaa talosta ja sen mahdollisuuksista olisi hyvä levittää myös erilaisille yhdistyksille, joissa joko seurana tai yksityishenkilöinä olemme mukana. Emmekä me kaikki ole vielä eläkeläisiä – työpaikan tapahtumiakin voisi Päkaksessa järjestää.

Laittakaa rohkeasti mietintämys-syt laulamaan ja nakatkaa ideoita johtokunnalle. Yhdessä voimme viedä Helsingin pitäjän tanhuujia ja spelareita eteenpäin!

Hyvää kevättä kaikille

Simo-Pekka

KAUSTISEN FESTIVAALEILTA

Sunnuntai, 13.7.2025, klo 00.56: OAS (Orivesi All Stars) soittaa viimeisen valssin Keskipohjanmaa-areenalla. On aika siirtyä pikkuhiljaa kohti majapaikkaa. Reitti vie tuttujen katuruokakojujen ohitse; jono kiemurtelee vielä kohti paistettuja muikkuja. Oma olo on kuitenkin täysi niin ruoan kuin henkisen anninkin osalta – pää yrittää jäsenellä viikon aikana nähtyä, kuultua ja koettua muistojen arkistoon.

Spelarit olivat tottuneeseen tapaan festivaaleilla ja keikkojakin oli 3+. Omat soitot osuivat tällä kertaa Soittosaliin, Maunon Makasiiniin ja Pelimannitaloon. Soitto sujui jo vahvalla rutiinilla ja yleisöäkin löysi kuuntelemaan. Erityisen ilahduttavaa oli Pelimannitalon keikan täysi tupa vaikka konsertti olikin (ainakin Patrikin ja Villen mielestä) epäinhimilliseen aikaan jo klo 10.00. Antti saikin ukaasin, että jatkossa ei keikkoja ennen puoltapäivää :). Pelimannitalossa oli myös +keikka kun ikispelari Jari Komulaisella oli siellä

Viimeinen valssi areenalla

oma konserttinsa johon hän kutsui myös Spelarit soittamaan yhdessä kanssaan. Esitettäväksi kappaleeksi valikoitui Menuetti Nummelta ja polska Lohjalta. Hyvin oli Komulainen ehtinyt opetella kappaleet – nehän eivät olleet vielä ohjelmistossa Jarin aktiivispelariaikaan.

Maunon Makasiinin tanssikeikka oli mukava – tosin hikinen soitototuokio. Ainoa huono puoli oli, että se oli vain puolen tunnin pituinen. Siinä ei oikein tanssijat vielä päässeet alkulämmittelyltään vauhtiin. No, tulipa lämpättyä yleisö Nordic dance-tansseihin.

Vaan olihan festareilla muutama muukin pelimannijoukko ja tanhuajiakin. Oma festivaalimakuni on viime vuosina painottunut seuraamaan pieniä kokoonpanoja,

Jari Komulaisen konsertin huuliharppuosio

2-3 soittajaa joiden ohjelmistossa on myös laulua. Tällaisia helmiä löytää useista eri paikoista festivaaleilla – niin virallisesta ohjelmistosta kuin sen ulkopuoleltakin. Tällaisia helmiä sattuu joskus vahingossakin vastaan kuten Painters Hill. Nimi ei välttämättä kerro mistä on kyse, mutta kun viuluja soittivat Viive Virtanen ja Touko Kentala ja harmoonin taakse asettui tämmäämään Kreeta-Maria Kentala niin paketti on valmis: Viljami Niittykosken ohjelmistoa äärimmäisen taitavasti soitettuna.

Huikkea tuuttausta tarjosi myös Duo Anita Kaustinen ja Patrik Weckman. Kahden mestaripelimannin taitavaa soittoa, perinteisiä kapaleita, tyyli tallella – eikä himmailla! Jouduin valitettavasti yhden (1+) kuulijan poistamaan Santerin kabinetista. Hänellä kun oli pieni vauva sylissään eikä lapsella ollut kuulosuojaimia.

Muita kokoonpanoja, joita voisin mainita, olivat mm Pauhu, Aapo Nieminen&Mikko Malmivaara. sekä Wanhan Piian pojat. Unohtaa ei voi myöskään huikkeitä Akkapeli-

manneja tai Paula Wolskia ystävineen. Duo Aaret esitti kauniita ja koskettavia lauluja kveenien maalta – en ollut aiemmin niitä kuullutkaan.

Oma lukunsa festivaaliohjelman ulkopuolella – toki kuitenkin alueella on oululaisen Rällä ry:n stage Konsta. Sympaattinen asuntovuunu, joka on riisuttu viihtymis-/soittopaikka. Siellä voi viettää hetken vaikkapa Aku Ankkaa lukien, mutta lukuhetkeä saattaa haitata toinen toistaan seuraavat huikeat minikonsertit. Parhaimmillaan taisi neljän hengen vaunussa olla kolme soittajaa ja 11 kuulijaa. Tiivis tunnelma. Nautinnollisia hetkiä tarjosivat mm Jimmy Träskelin sekä Wasku ja Marja joitain mainitakseni. Myös I Fälan soitti – ainakin vaunun vieressä.

Siinä yöllä majapaikkaan kävellessäni mietin vielä että Kaustisen tunnuslause: ”Kesän onnellisimmat päivät” ei ole lainkaan väärässä! Vuoden 2026 festareita odotellessa.

Yläkuvassa Akkapelimannit

vieressä Wasku ja Marja

Kuvat ja teksti Simo-Pekka

Helenen galleria sykehdytti Hyvinkäällä

Hyvinkään kansantanssijat täytti 50 vuotta ja halusi tehdä jotakin erityistä sen kunniaksi. Yhdistys on vahvasti perinteiseen kansantanssiin pohjaava, mutta nyt haluttiin kokeilla jotakin uutta – kansantanssiin pohjautuvaa koreografioitua koko illan tanssiteosta. Syntyi tanssiteos Helene Schjerfbeckistä ja hänen hyvinkääläisistä malleistaan. ”Helenen galleria” kuvaa hyvinkääläistä elämänmenoja vuosien 1902-1925 välillä.

Helene ja äiti

Keskushenkilöinä olivat Helene ja hänen äitinsä, josta Helene huolehti. Lavalla nähtiin lisäksi useita kymmeniä eri-ikäisiä tanssijoita. Asut olivat yksinkertaiset, valkoiset paidat ja hieman tummemman sävyiset pitkät hameet tai housut. Helene ja äiti erottuivat joukosta koko mustiin asuihin pukeutuneina. Äidin rooli lavalla oli näennäisen passiivinen, hän lähinnä istui tummissaan, mutta vaati Helenen huomiota, kotitöitä ja hoitamista.

Rekvisiitta oli muutenkin pelkistetty, oikealla sivustalla oli maalausteline, jonka eteen aika ajoin asettui malleja maalattavaksi – näin pääosan lavasta täyttivät tanssesitykset.

Juna-asemalta Pariisiin kautta sirkukseen

Alussa Helene saapuu äitinsä kanssa Hyvinkäälle. Juna on hauska toteutettu tanssijoiden pitkinä letkana, josta muodostuvat ikkunat, joista ihmiset kurkistelevat.

Hilpeä rag-musiikki soi.

Seuraavassa kohtauksessa soi Kahilaisen musiikki ja Helenellä on lattiaharja kädessä. Helenen mieli palaisi maalaamaan, mutta kotityöt painavat päälle. Lattiaharja heiluu Kahilaisen tahtiin ja kiukku ja harmistus paistaa jokaisesta heilahduksesta.

Yhdessä kohtauksessa Helene unohtuu muistelemaan nuoruutensa Pariisia ja - oh-la-laa – fiinit pariisilaiset lehahtavat lavalle hienostuneine tansseineen. Seuraavassa mennään villatehtaalle, missä koneet jyskyttävät ja työläiset paiskivat töitä. Välillä ehditään hiukan hauskanpitoonkin ja tanssitaan Villatehtaan jenkkaa.

Vähän myöhemmin nähdään naapurin tyttö mallina maalauksessa, jonka nimeksi tulee Sirkus-tyttö. Nyt tanssijat ovatkin sirkuksessa, ja ilveilijät ja temppuiliijat vauhdissa. Tässä on nuoria tanssijoita, joilla riittää vauhtia ja voimaa.

Rauhallisempaakin menoa on, mennään menuettia ja poloneesia parantolan liepeillä, ja sottiisia äidin hautajaisissa.

Paikalliset tekijät

Koreografiat on tehnyt hyvinkääläinen tanssinopettaja Hanna Poikela, muutamissa tansseissa oli mukana myös Pia Pyykkinen. Hyvinkääläinen Sibelius-Akatemian kansanmusiikin lehtori Petri Prauda on säveltänyt ja sovittanut

Helenen galleriaa saattoi kuvata vasta loppukiitoksissa. Tässä esiintyjäkaartia. Oikealla mustapukuinen Helene (Saara Eerikäinen) ja hänestä vasemmalle, käsi pystyssä, Helenen äiti (Pia Pyykkinen). Kuva Tarja Lahtinen

useimmat musiikit, mukana oli myös traditionaalisia kappaleita. Musiikin esitti paikallisista pitkän linjan kansanmuusikoista ja nuorista soittajista koottu yhtye.

Teos esitettiin ensimmäisen keran marraskuussa 2024 seuran 50-vuotisjuhlissa. Yleisön pyynnöstä järjestettiin 14.9.2025 lisänäytös, jota olimme muutaman meidän seuran jäsenen kanssa katsomassa.

Ihastelimme, mitä kaikkea voi tehdä tanssin keinoin. Kansantanssinomaisuutta oli pitkälle säilytetty, vaikka kaikenlaista kekseliästä oli tuotu mukaan. Tanssit olivat hyvin monipuolisia. Eri kohtauksissa oli eri ryhmiä, nuorempia vauhdikkaammissa ja vanhempia rauhallisemmissa tansseissa. Tanssijat olivat rutinoituneita ja taitavia ja myös hyvin ilmeikkäitä. Musiikit oli sovitettu koh-

tauksiin sopiviksi, milloin oli tehtaan jyskettä, milloin sirkusmusiikkia, milloin surullista sottiisia. Teoksessa oli pitkälle toistakymmentä kohtausta eikä missään vaiheessa pitkästytty.

Lisäksi oli upeaa nähdä sellainen joukko kansantanssijoita ja -muusikoita lavalla. Työryhmässä oli yhteensä yli 70 henkeä, ihan nuorista seniori-ikäisiin saakka. Esitys saikin riemastuneet aplodit täpötäydeltä katsomolta.

Tarja Lahtinen

Tanssin iloa hoivakodissa

Kävimme tanssiryhmän kanssa esiintymässä Attendon Aviapoliksen hoivakodissa 27.11.2025. Marraskuinen torstai oli jo pimentyässä, kun marssimme lentokentän lähistöllä sijaitsevaan talokolossiin. Sisällä oli kuitenkin valoisa ja lämmintä – hyvinkin lämmintä, kun hiukan tanssattiin. Oleskelutilaan oli kokoontunut koko joukko asukkaita ja myös useita hoitajia esitystämme katsomaan.

Meitä oli neljä paria ynnä Matti musiikkimestarina, joka välillä vaihtoi notkeasti roolia tanssijaksi. Kansallispuvut päällä tietysti, mikä myös ilahdutti katsojia.

Tanssimme aluksi Sapun Säimälästä, Hollolan polkan (joka ei ole polkka eikä liioin Hollolasta, vaan itse asiassa Parikkalasta), Höyläkatrillin (jossa höylätään ja jonka

Vihtori Liimatainen Viitasaarelta on opettanut), sekä Ruotsinkatrilin Viitasaarelta (valssirytmisen tanssi, jonka tuo samainen Viitasaaren Vihtori on myöskin opettanut).

Sitten esittelimme yllämme olevat kansallispuvut. Meiltä löytyivät Tuusulan, Nurmijärven ja Härmän naisten puvut ja Helsingin pitäjän puku (naisten ja miesten) ja yksi feresikin.

Lopuksi tanssimme vielä pari

reippaampaa karjalaista tanssia, Kikarin Suistamosta ja kiihtyvätempoisen Senin Aunuksesta.

Oli mukava tanssia, kun yleisö oli sananmukaisesti lähellä. Välillä piti katsoa, ettei peruuttanut kenenkään varpaille. Mutta tunnelma on toinen kuin jossain lavalla tanssiessa, missä yleisö on paljon kauempana. Ja muutenkin tällainen tanssi tuntuu merkityksellisemmältä. Saatoimme ehkä tuoda hetken viihdykettä ja tuttuja muistoja asukkaiden mieleen. Lisäksi tuntui, että myös hoitajat, jotka olivat pitkälti muita kuin kantasuomalaisia, seurasivat suomalaista tanssiperinnettä kiinnos-

tuneina.

Saimmekin seuraavana päivänä viriketoiminnan ohjaajalta viestin. Hän ei ollut itse paikan päällä, kun esiinnyimme. Hän kirjoitti mm.

Hei ja kiitos eilisestä tanhuesityksestä. Kuulin heti aamulla, että sekä asukkaat että henkilökunta oli pitänyt esityksestä todella paljon. Jotkut asukkaat olivat liikuttuneet ilon kyyneliin. Niin paljon muistoja herättelitte. Laitoin kuvia Instagram tilillemme attendo_aviapolis

Pyysi käymään uudestaankin.

Tarja Lahtinen

Kuvat Matti Lankinen

Helsinki Cityfolk Espan lavalla 16.6.2025

Helsinki Cityfolkissa Espan lavalla 16.6.2025
Spelarien ohjelmassa oli ensin tanhuesitys pelimannien säestyksellä
ja
sitten kansanmusiikkia Spelarit-yhtyeen soittamana

Kuvat Matti Lankinen

**Tanssijoiden ja pelimannien yhteistä pikkujoulua vietettiin Päkaksessa
26.11.2025**

Raija eli puuronkeittäjä kauhoo puuroa runsaan tarjoilupöydän ääressä

Päätteeksi Spelarit soittivat muutaman kansanmusiikkikappaleen

FOLKLANDIA 9.-10.1.2026

Meitä lähti mukava iskujoukko seurasta Folklandialle nauttimaan musiikista ja tanssista. Minä, Tarja ja Tuija olimme yhtenä hyttiseuruena ja laivalla saimme huomata, että myös Matti ja Juhani olivat lähteneet matkaan, kumpikin oman seurueensa kanssa.

Folklandian pahin juttu on ähky ja valinnan vaikeus. Kiinnostavaa ohjelmaa on samaan aikaan niin monella lavalla, että sitten täytyy vain tiukasti valita, mitä menee katsomaan ja toivoa, että onnistui valitsemaan hyvin. Nyt on käytössä appi, johon voi merkata valintansa, ja tällöin puhelin ystävällisesti muistuttaa hetkeä ennen valitsemaasi ohjelmaa. Nykyäikää!

Me aloitimme Folklandian irlantilaistyylisellä musiikilla, esittäjänä Helsinki harps. Tykättiin, oli hyvä meno miehillä päällä. Siitä jatkoimme suoraan tanssikonserttiin. Minua sykähdytti Kimaran ”Pulut”- huikeaa taiturointia, kyllä

on koreografi tarkkaan seurannut pulujen liikehdintää ja asut ja ilmeet kruunasivat esityksen! Kimurantin leikkejä sisältävä kokonaisuus oli hyvä ja vanhat leikit sopivat nykyaikaan mainiosti. - Raito-ryhmän kannanotto luonnon moninaisuuden puolesta (eli ne köyhät rusakot, kuten heitä luonnehdin) oli erikoinen, mutta loppujen lopuksi vaikuttava teos. Kyrksläts Folkdansare esittivät upean kokonaisuuden nimeltään Porkkala. Oli hienosti otettu eri-ikäiset tanssijat mukaan esityskokonaisuuteen ja tulihan se menuettikin sieltä, mutta hiukan eri lailla kuin alun perin odotimme. Sen tahdissa muun muassa mentiin Tikkuristiä! Esityskokonaisuuden kruunasi Pähiöiden upea Nallikarin vanha jatsi, jonka mielelläni olisin halunnut nähdä uudestaan vaikka samantien!

Minä kävin laulamassa Lauluja-meissa, mielenkiintoinen koke-

Pähiät Oulunsalon nuorisoseurasta tanssi mm. Nallikarin vanhaa jatsia

SKY:n hallitus oli löytänyt kansallispuvut ja tanssikin perinteisiä tansseja

mus. Siinä olisi ollut varaa kehittää tapahtumaa, ainakin äänentoistollisesti (jota siis ei käytetty ja se hankaloitti mukana olemista). Mutta kokonaisuus oli matalan kynnyksen tapahtuma, jossa jokainen sai laulaa niin kuin taitaa, kuten variskin äänellään raakkuu.

Toiset olivat menneet kuuntelemaan Frigg-yhtyettä, jota ehdin muutaman kappaleen verran itsekin kuunnella. Joku sykähdytti, toinen ei. Sitten olisin halunnut mennä katsomaan Antti Heikkisen konserttia, mutta se oli täynnä. Itse luovutin siinä vaiheessa ja lähdin nukkumaan.

Lauantaina Tarja ja Tuija osallistuivat Tanssitupaan, minä kannustin. Siellä opeteltiin helppoja pieniä Tanhuvakan tansseja, joista moni olikin itselle tuttuja.

Sitten taas yhteen tanssikonserttiin. Tässä oli enemmän perinteistä tanhuosastoa. Oli upeaa huomata

ilmeiden merkitys esityksessä. Kaikki osasivat niin kauniisti huomioida oman parinsa ja se toi aivan toisenlaista sävyä esityksiin. Että muistetaanpas katsella sitä, kenen kanssa tanssitaan (paitsi jos esitetään mökötyspolkkaa, siihen sopii mainiosti muualle katsominen).

Tikkuristin finaali on aina meillä ohjelmassa, niin siis nytkin. Yhdeksän henkilöä pääsi finaaliin. Näistä kahdella oli kengät jalassa ja muut olivat paljain jaloin. Joukossa oli vain yksi mies (ja hän oli toinen, jolla oli ne kengät jalassa). Voittajakolmikko olivat kaikki nuoria paljasjalkaisia naisia. Jos menet tikkuristiä tanssimaan, kannattaa jättää kengät pois jalasta.

Pyöreän tornin pelimannit, jossa Juhani soitteli nyckelharppaa, viihdytti pelimannitanssilla ja kovasti kitupienelle lattialle saapui pareja tanssimaan. Konsertti oli laivan diskossa ja oli mainiota kat-

Kohta lähtee Tikkuristi

sella, kuinka nenäliinan kokoinen tanssilattia venyi isommaksi, kun parit lähtivät kiertämään pientä ympyrää käytävää pitkin.

Taas tanssikonserttia, tällä kertaa Motoran Myrskyn tyttäret-esityskokonaisuus. Alussa emme kuulleet kaikkea puhetta, joka olisi ollut olennainen osa juonen ymmärtämistä, mutta muutenkin olin hiukan pettynyt. Matora on omissa mielikuvissani vauhdikas, taitava tanssiseura ja ei nytkään taitoa puuttunut, mutta muuten esitys oli jotenkin vaillinainen. Ehkä se olisi ollut parempi, jos olisi ollut mahdollista nähdä koko teos, joka pohjautui Kalevalaan.

Seuraava konsertti oli Lounaan puoleista tuulta tanssikonsertti, jossa oli monta upeaa, erityisesti nuorten tanssijoiden esittämää, esityskokonaisuutta. Minuun vaikutuksen tekivät muun muassa

Vitkun maanitukset ja Patiinin ruuhkapolkka. Lopuksi kaikki eri seurojen tanssijat kokoontuivat yhdessä tanssimaan kuukauden Tanhuvakka tanssia Lirppularppua ja se oli mukavalla tavalla toteutettu yhteistanssi.

No, tanssijoita kun ollaan, niin kyllähän me kävimme katsomassa vielä yhden tanssikonsertin Karjalainen kumarrus- Karjalainen nuorisoliitto 45 vuotta. Meno oli karjalaisen iloista ja vauhdikasta kaikkien ryhmien esityksissä, esitykset rohkeita ja mukaansatempaavia. Lopuksi lauloimme kaikki yhdessä Karjalaisten laulun. Meille myös opetettiin oikeaoppinen karjalainen kumarrus, jonka nämä vetreät tanssijat tekivät tuosta vain. En ole varma, pääsisinkö itse moisesta enää ylös!

Päätöspelit esitti Orivesi All stars. Soittajia oli niin paljon, että

Pyöreän tornin pelimannit. Juhani soittaa vasemmalla avainviulua.

koko lava oli aivan täynnä. Voin kertoa, että tanssilattia oli vielä täydempi. Totesinkin polkan kohdalla, että tavallisissa lavatansseissa siinä vaiheessa tulee lavalle tilaa, kansantanssijoiden kanssa ei!

Laiva tuli satamaan (mitä se toi...) ja etsiidyimme bussiin ja

kotimatalle. Oli mukava ja antoisaa reissu. Mielessä hiukan kyti, että jospa emme pidäkään kolmen vuoden taukoa seuraavaan vaan ehkä ensi vuonna taas!

Matkaa muisteli Minna Suokas

Päätöspelit. Orivesi Allstars soittaa ja kansa tanssii vielä minkä ehtii ennen kuin laiva saapuu Turkuun. Jutun kuvat Tarja Lahtinen

Kaamospelit ry järjesti Helatanssit-tapahtuman Päkaksessa 29.5.2025.
Tanssittajana Vantaan pelimannit. Kuva Matti Lankinen

YHTEYSTIETOJA:

HALLITUS 2025:

- * Simo-Pekka Lindström, puheenjohtaja, puh. 040-554 0799
- * Juhani Kaivosoja, puh. 040-540 4507
- * Tarja Lahtinen, puh. 040-742 3181
- * Tuija Pirttikoski, puh. 040-873 6195
- * Helena Seppänen puh. 050-533 6008
- * Topi Salonen, puh. 044-285 2043
- * varajäsen Minna Suokas-Ikonen, puh. 050-302 8012

AIKUISRYHMÄN OHJAAJA:

- * Tuija Pirttikoski, tuija.pirttikoski@hotmail.com,
040-873 6195

PELIMANNIT:

- * Simo-Pekka Lindström, puh. 040-554 0799

INTERNET:

www.spelarit.fi / www.spelarit.net

Lehti löytyy osoitteesta: www.spelarit.fi/Lehti/

Julkaisija: Helsingin pitäjän tanhuajat ja spelarit ry
Tiedotustoimikunta

Kansi: Helsinki Cityfolk 2025. Kuva Matti Lankinen